

Prima instanță - (Judecătoria Rîșcani) S. Godorogea
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) I. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

07 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, Ala Cobăneanu
judecători Luiza Gafton, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Victor Rusu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Victor Rusu și Tatiana Chizim împotriva Liliesi Prozorovschi și Asociația de Economii și Împrumut „Circular Fin” cu privire la încasarea în ordine de regres a sumelor și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Victor Rusu și menținută hotărârea Judecătoria Rîșcani din 03 octombrie 2016,

c o n s t a t ă:

La 29 septembrie 2015 Victor Rusu și Tatiana Chizim au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Liliesi Prozorovschi și AEI „Circular Fin”, solicitând încasarea în ordine de regres de la Lilia Prozorovschi în beneficiul lui Victor Rusu a sumei de 15 000 lei și în beneficiul Tatiane Chizim a sumei de 11 200 lei.

Totodată reclamantii au solicitat și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2 800 lei, compuse din 2000 lei cheltuieli pentru asistență juridică și 800 lei pentru taxa de stat.

Motivele cererii de chemare în judecată, astfel după cum au fost expuse de reclamantii, pot fi rezumate după cum urmează.

La 30 iunie 2012 între AEI „Circular Fin” și Lilia Prozorovschi a fost încheiat contractul de împrumut nr. 02/TS/1325/2012, prin care ultima a luat cu împrumut suma de 23 000 lei. Executarea obligației de rambursare a împrumutului, dobânzilor, penalităților și altor plăți aferente contactului, a fost garantată de către fidejuserii Victor Rusu și Tatiana Chizim.

Pârâta Lilia Prozorovschi nu și-a executat obligațiile contractuale și nu a restituit împrumutul, astfel că AEI „Circular Fin” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind rambursarea datoriei, iar prin hotărârea Judecătoria Rîșcani din 04 iunie 2014 s-a încasat în mod solidar de la Lilia Prozorovschi, Victor Rusu și Tatiana Chizim suma împrumutului în mărime de 23 000 lei și penalitatea în sumă de 6 900 lei.

Au menționat că în baza hotărârii indicate Rusu Victor a achitat suma de 15 000 lei, iar Tatiana Chizim suma de 11 200 lei.

La 03 octombrie 2016 Victor Rusu, reprezentat de avocatul Alexandru Izbaș a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat suplimentar încasarea

de la Lilia Prozorovski a dobânzii de întârziere calculată la data încasării sumei de 15 000 lei, ce constituie 6 555 lei și a taxei de stat în sumă de 197 lei.

În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza art. art. 6, 7, 166-167 din Codul de procedură civilă și art. art. 512-517, 1255 din Codul civil.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani din 03 octombrie 2016 acțiunea înaintată de Victor Rusu și Tatiana Chizim s-a admis parțial.

S-a încasat de la Lilia Prozorovski în beneficiul Tatiane Chizim suma de 11 200 lei.

S-a încasat de la Lilia Prozorovski în beneficiul lui Victor Rusu suma de 15 000 lei și suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Cerințele înaintate de către Victor Rusu cu privire la încasarea de la Lilia Prozorovski a dobânzii de întârziere în sumă de 6 555 lei și a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 197 lei, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției date, în baza prevederilor art. 1163 și art. 619 din Codul civil, instanța de fond a concluzionat că fidejutorul este în drept să solicite în ordine de regres de la debitor sumele pe care le-a plătit, conform obligațiilor contractului de fidejusiune, dar nu este în drept să solicite de la debitor dobânda de întârziere din suma achitată creditorului.

Ne fiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Victor Rusu a depus apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017 s-a respins apelul declarat de Victor Rusu și s-a menținut hotărârea Judecătoria Rîșcani din 03 octombrie 2016.

La 13 martie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Victor Rusu a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia și modificarea hotărârii Judecătoria Rîșcani din 03 octombrie 2016 și a deciziei Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2017, cu încasarea de la Lilia Prozorovski a dobânzii de întârziere în mărime de 6 555 lei.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și au fost aplicate eronat normele de drept material.

În acest sens, susține recurentul că și-a modificat pretențiile față de Lilia Prozorovski, solicitând încasarea dobânzii de întârziere calculată de la data efectuării plății sumei de 15 000 lei, la caz data de 21 noiembrie 2014, astfel că din acest moment aceasta urma să achite în contul său suma dobânzii de întârziere, în sumă de 6 555 lei.

La fel, susține că odată ce a executat obligația principală în calitate de fidejutor, prin achitarea sumei de 15 000 lei la data de 21 noiembrie 2014, a avut loc subrogarea în drepturile pe care le avea creditorul AEI „Circular-Fin” către debitorul/intimata Lilia Prozorovski.

În astfel de circumstanțe creditorul AEI „Circular-Fin” avea dreptul la încasarea sumei dobânzii de întârziere, acest drept fiind transmis și recurentului/fidejutorului subrogat în drepturile creditorului.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 18 ianuarie 2018.

Totodată, potrivit avizului de recepție anexat la dosar (f.d. 131), recurentul a primit decizia integrală la 24 ianuarie 2018.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 434 Codul de procedură civilă, recursul declarat la 14 martie 2018 se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de

admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat Victor Rusu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Victor Rusu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari